

Fredagen den 18 januari

Kl. 09.00–09.58

---

§ 1 Prövning av förslag till statsminister

*Prövning av förslag
till statsminister*

Anf. 1 TALMANNEN:

Riksdagen ska enligt 6 kap. 4 § andra stycket regeringsformen pröva ett förslag till ny statsminister inom fyra dagar. Förslaget ska enligt 11 kap. 3 § andra stycket riksdagsordningen bordläggas två gånger.

Jag lämnade onsdagen den 16 januari förslaget att Stefan Löfven, Socialdemokraterna, ska utses till statsminister. Stefan Löfven har uppgett att han avser att bilda en regering som består av företrädare för Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Förslaget har nu bordlagts två gånger och ska prövas vid dagens sammanträde.

Anf. 2 ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Det har nu gått fyra månader sedan valet. Det är en lång tid utan regering. Valresultatet innebär att inget av de traditionella blocken har en egen majoritet i riksdagen. Det har ställt krav på oss att hitta nya samarbeten för att Sverige ska kunna regeras. För många partier har det varit en svår process. Men nu finns januariavtalet mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet om ett budgetsamarbete och ett samarbete kring ett antal politiska frågor i riksdagen.

Det innebär att vi har en möjlighet att rösta fram en stabil och handlingskraftig regering. Det är en regering som kan ta ansvar för Sverige och föra Sverige framåt. I en tid när högerextrema krafter växer i styrka väljer Sverige en annan väg än många länder i vår omvärld. Våra fyra partier har skilda ideologiska utgångspunkter, men vi förenas i vårt försvar för grundläggande demokratiska värden: jämlikhet, jämställdhet, öppenhet och tolerans. Nu har vi också enats om en reformagenda, januariavtalet, som skapar förutsättningar att möta de utmaningar som Sverige står inför.

Vi kommer att stärka resurserna till välfärden, vården, skolan och omsorgen. Pensionerna kommer att höjas, och den orättvisa pensionärsskatten avskaffas. Vi kommer att ta ett första steg mot att införa en familjevecka med tre lediga dagar för varje år för att alla föräldrar ska få mer tid med sina barn.

Vi ska höja tempot i klimatomställningen för att Sverige ska klara målet att bli världens första fossilfria välfärdsland. Vi kommer att utveckla

landsbygden, bygga ut kunskapslyften och stärka försvar och polis. Därutöver kommer vi socialdemokrater att arbeta för att vidmakthålla viktiga rödgröna reformer som beslutades under den förra mandatperioden.

Det finns naturligtvis förslag i överenskommelsen som vi socialdemokrater inte själva hade genomfört om vi fått bestämma själva. Men i överenskommelsen finns också socialdemokratisk politik som nu får en bred förankring över blockgränsen och som därigenom kan förverkligas under mandatperioden.

Det är dags att vårt land får en handlingskraftig regering. Därför kommer den socialdemokratiska riksdagsgruppen i dag att rösta ja till Stefan Löfven som Sveriges statsminister.

(Applåder)

Anf. 3 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman, ledamöter och åhörare! Inför riksdagsvalet 2018 sa vi i Vänsterpartiet att vi vill se en regering utan borgerliga partier och att vi därför föredrar Stefan Löfven som statsminister. Vi representerar sedan valet mer än en halv miljon väljare som inte vill att Sverige ska styras av en blåbrun regering som ger inflytande åt ett rasistiskt parti.

I linje med det kommer Vänsterpartiet i dag att lägga ned rösterna i statsministeromröstningen, Stefan Löfven kan fortsätta som statsminister. Men vi gör det med ett misstroendelöfte. Om den nya regeringen har det dåliga omdömet att lägga fram de aviserade förslagen om marknadshyror eller försämrade anställningstrygghet kommer vi att agera för att fälla regeringen. Vänsterpartiet är vågmästare i kammaren, och den positionen tänker vi använda.

Genom att Stefan Löfven nu blir statsminister ser vi till att Sverige inte får en högerregering som hade blivit direkt beroende av Sverigedemokraterna. Det är det absolut troligaste resultatet av den statsministeromröstning som finns inbokad i nästa vecka om Löfven skulle falla i dag. Om alternativet hade varit ett nyval hade vi varit redo för det. Men så ser inte läget ut.

Ett sådant blåbrunt styre hade inneburit en brutal kombination av Moderaternas iskalla klasspolitik och Sverigedemokraternas hets och rasism. Nu slipper Sverige styras av en sådan reaktionär regering. Dagens förlorare är lätta att utse. De heter Ulf Kristersson, Ebba Busch Thor och Jimmie Åkesson. I dag kan vi också formellt begrava det borgerliga alliansprojektet.

Vi har under de senaste dagarna pulveriserat de försök som fanns att helt utestänga Vänsterpartiet från inflytande. Centerpartiet och Liberalerna försökte, och de har misslyckats.

Vi har också kommit överens med Stefan Löfven om att han ska stå upp för de reformer som Vänsterpartiet drev igenom i samarbete med regeringen under förra mandatperioden. Det gäller både de som finns kvar i dag och de som försvann i budgeten från M och KD. Vänsterns avtryck för jämlikhet kommer att leva kvar.

Den nya regeringen är en regering med många högerförslag. Det är en politik för ojämlikhet som Sverige borde ha lämnat bakom sig. Men till skillnad från en moderatregering kommer det att vara en regering som går att påverka från vänster.

Det ger oss i Vänsterpartiet en viktig roll. Det kommer att vara vi som formulerar politiken för ett jämlikt Sverige, för feminism och för radikal klimatpolitik. Men vi kommer inte att göra det ensamma. Vi kommer att göra det tillsammans med alla de rörelser och alla de människor runt om i vårt land som tror på ett rättvist och jämlikt Sverige, ett Sverige för alla och inte bara för de rikaste. Tillsammans ska vi förändra samhällsdebatten och sätta tryck för att pressa politiken åt ett bättre håll.

Den här regeringen kommer till genom en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet. Det är en förhandling som Vänsterpartiet inte har deltagit i och en uppgörelse som vi på inget sätt, inte på någon punkt, är bundna av. Tvärtom kommer vi här i kammaren och överallt där vi verkar att bekämpa en politik som ökar ojämlikheten och försvagar löntagarnas ställning.

När vi kan göra upp med regeringen om att ta steg till vänster eller för en radikal klimatpolitik kommer vi att göra det. Men dess förslag kommer bara att få vårt stöd ifall de går åt rätt håll, och många gånger kommer den att behöva våra mandat för att få igenom politiken.

Herr talman! Många europeiska länder har gett upp inför rasistiska och fascistiska partier. Borgerliga partier har bjudit in dem till samarbete i den naiva tron att de går att kontrollera. Även här i Sverige gjorde delar av högern ett försök att påbörja resan i dag, men de har misslyckats.

I Sverige 2019 kallas högerpartier för mittenpartier. Andra delar av högern suddar ut gränslinjen mot rasister. Socialdemokraterna bildar regering. Men de gör det inte med socialdemokratisk politik.

Det är en tid av enorma klassklyftor och akut hot mot vårt klimat. Det är en tid av allvar – en tid då Vänstern kommer att växa som det verkliga alternativet. Vi kommer att formulera politiken för ett jämlikt Sverige, och vi ser med tillförsikt fram mot nästa val, oavsett om det blir 2022 eller om det blir innan dess.

Nu börjar en tid då Vänsterpartiets roll växer i svensk politik. Vi är redo.

(Applåder)

Anf. 4 MARIA FERM (MP):

Herr talman! För 131 dagar sedan valde svenska folket sina företrädare i riksdagen. Valresultatet blev inte enkelt utan har lett till en höst med komplicerade diskussioner, ställningstaganden som har behövt omprövas och grundläggande demokratiska värderingar som har stått på spel.

Miljöpartiet har under hela denna tid arbetat konstruktivt för att hitta en lösning som prioriterar klimatet, jämställdheten och medmänskligheten och håller rasismen borta. Vi har arbetat för att bygga broar och föra samtal. Vi har velat se en politisk lösning där demokratins värderingar försvaras, och vi har sett att denna lösning utifrån valresultatet går att hitta i den politiska mitten.

I december röstades Moderaternas och Kristdemokraternas budget igenom med stöd av Sverigedemokraterna. Den innebär en katastrofal slakt av miljöbudgeten – större än Donald Trumps internationellt starkt kritiserade förslag om neddragningar på USA:s motsvarighet till Naturvårdsverket.

Efter flera månaders viktiga och svåra diskussioner har Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna enats om en överenskommelse som leder in Sverige på ett betydligt bättre spår. Våra partier förenas inte av en ideologisk samsyn i alla frågor utan av viljan att stå upp för den liberala demokratins värden och att inte ge ett främlingsfientligt parti inflytande över varje viktigt politiskt beslut.

Vi har enats om en kraftfull klimatpolitik med höghastighetståg, nattåg till Europa och förbud mot försäljning av fossilbilar 2030. Vi är överens om en historiskt stor grön skatteväxling på 15 miljarder. Vi kommer att förbjuda bottenträning i skyddade områden.

Vi tar också viktiga steg för ett mer solidariskt och medmänskligt samhälle. Krigsflyktingar kommer att få återförenas med sina familjer. Barn kommer äntligen att få träffa sina föräldrar efter år av oro. Vi säger nej till vapenexport till de icke-demokratier som deltar i det fasansfulla kriget i Jemen. Vi genomför satsningar mot psykisk ohälsa och inför utvecklings- tid för att stärka kompetensutvecklingen. Vi stärker LSS. Vi värnar den öppna arbetskraftsinvandringen, och vi räddar Jämställdhetsmyndigheten.

Alla reformer i överenskommelsen är inte Miljöpartiets. Olika partier har bidragit med och prioriterat olika delar. Vi har kommit överens just för att bidra till en bättre utveckling för Sverige. Det blir ett stabilt styre där vår tids ödesfråga, klimatet, lyfts fram och där ett öppet samhälle försvaras. Alternativet skulle vara nattsvart.

I land efter land kan vi se högerpopulistiska främlingsfientliga partier ges politiskt inflytande. Det förändrar hela samhället, och det förändrar demokratin. Den vägen går vi inte i Sverige; vi väljer en annan väg. En viktig uppgift för oss framöver är att arbeta för en politik som också ger ett mer rättvist samhälle – ett samhälle som håller ihop och inte slits isär av hemlöshet eller fattigdom hos ensamstående föräldrar. Ett rättvist samhälle är också en förutsättning för att hejda klimatförändringarna.

Vi stöder Stefan Löfven som statsminister i dagens omröstning. Vi vill bilda regering tillsammans med Socialdemokraterna. Vi röstar ja för klimatets skull, vi röstar ja till medmänsklighet och vi röstar ja till öppenhet, demokrati och framtidstro.

(Applåder)

I detta anförande instämde Janine Alm Ericson och Jonas Eriksson (båda MP).

Anf. 5 JAN BJÖRKLUND (L):

Herr talman! Det går inte att förstå diskussionen om regeringsbildningen i Sverige om man inte också ser den övergripande ideologiska debatten och vindkantringen i Europa just nu.

Över hela västvärlden sveper en våg av högernationalism och högerpopulism. Donald Trump, Marine Le Pen, Orbán i Ungern och flera andra länder är exempel på detta liksom även brexit och viljan att krossa det europeiska samarbetet. Varje land ska sköta sig självt, stänga sig mot omvärlden och inte bry sig så mycket om andra. Europavalet senare i vår blir nästa stora kraftmätning.

De liberala idéerna har byggt mänsklighetens mest framgångsrika samhällen, som just vi här och nu i västvärlden råkar ha privilegiet att leva i.

De präglas av individuell frihet, demokrati, tolerans, öppenhet mot omvärlden, internationella samarbeten, europeiskt samarbete, jämställdhet och mångfald. Högnationalismen har utmålåt liberalismen som sin huvudmotståndare. Högnationalismen har också prövats i Europas historia och varje gång i förlängningen lett till Europas värsta tragedier. Sverigedemokraterna är en del av denna högnationalistiska våg.

Herr talman! Den regering som nu kommer att tillträda är inte Liberalernas önskeregering. Vi kampanjade för en borgerlig valseger och för en borgerlig regering, men Alliansen förlorade valet. Den senaste månaden har det funnits två alternativ på bordet för Liberalerna och Centerpartiet: en moderatledd regering som vilar på Sverigedemokraterna och en socialdemokratiskt ledd regering som vilar på Liberalerna och Centern. Om det bara hade handlat om att välja mellan Moderaterna och Socialdemokraterna hade vi valt Moderaterna. Då hade vi i dag röstat på Ulf Kristersson.

Men det här valet handlar om någonting mer. Problemet är att en M-regering inte bara skulle behöva röstas fram av SD i dag – det hade vi kunnat leva med, och det är inte problemet. Vilka som röstar fram någon och lägger rösterna är inte problemet. Problemet är att för att få igenom sin politik skulle en M-ledd regering varje vecka i denna kammare vara beroende av SD:s gröna röster, och ett sådant stöd skulle inte komma gratis. Man skulle förr eller senare tvingas till samarbete; annars skulle det bli upprepade regeringskriser och nyvalshot. Genom sin vågmästarställning varje vecka skulle Sverigedemokraterna helt kunna dominera det politiska beslutsfattandet och den politiska debatten.

Detta var bakgrunden till den princip som Sveriges mest framgångsrika borgerliga statsminister, Fredrik Reinfeldt, formulerade. Han formulerade det så här: Om Alliansen är mindre än de rödgröna måste vi ha ett blocköverskridande samarbete. Han insåg att om Alliansen annars försökte regera skulle man hamna helt i händerna på Sverigedemokraterna. Han avvisade denna lösning, och jag delar Fredrik Reinfeldts uppfattning.

Mittenkonstellationen, som nu har en överenskommelse, omfattar 167 mandat i denna kammare. Ingen annan gruppering är större. Det är sant att om alla andra partier kommer överens om att fälla regeringen kan de göra det. Om Vänsterpartiet gör upp med SD och Moderaterna om att fälla regeringen för att vi ska införa liberala reformer kan de göra det. Det är sant. Annars, i det dagliga arbetet, finns det ingen majoritet som kan fälla politiken i denna uppgörelse. Det skiljer denna regering från en högerregering, som skulle ha 92 mandat i kammaren och snabbt bli föremål för utpressning.

Herr talman! Den senaste mandatperioden har vi haft Socialdemokraterna och Miljöpartiet i regeringen. Det har varit en regering som har vilat på Vänsterpartiets utpressning. De har dikterat politiken med Reepalutredningar och vad det nu har varit. Och de har fått igenom det, för om man kan utpressa får man igenom rätt mycket. Vänsterpartiet blir nu av med den rollen. Det är Liberalerna och Centern som nu bygger regeringsunderlaget. Det är vi som har ställt kraven i denna uppgörelse.

Vi fyra som har ingått överenskommelsen har möjlighet att göra upp med andra partier i andra frågor, och det kommer vi att göra. I huvudsak är det en möjlighet för Liberalerna och Centern att göra upp med Moderaterna och Kristdemokraterna om andra frågor, som inte finns i uppgörelsen. Sjöstedt har rätt när han säger att S och V visserligen kan prata om

andra frågor, men det finns ingen möjlighet att få någon majoritet i kammaren för det. Därigenom minimeras de båda ytterkantpartiernas inflytande i denna kammare, och det har varit ett viktigt mål för oss liberaler.

Herr talman! Dagens regeringsbildning hade inte heller kunnat ske utan en politisk överenskommelse med en omfattande liberal reformagenda. Många har förvånats över att reformprogrammet ser så positivt ut ur borgerlig synvinkel, och det är naturligtvis därför som de är så arga i Vänsterpartiet. Det handlar om avskaffad värnskatt, ytterligare marginalskattesänkningar, utvidgat RUT-avdrag, sänkta skatter för företagen, liberaliserad arbetsrätt, enklare jobb för nyanlända, fria marknadshyror i nyproduktion och så vidare. Den ekonomiska politiken är mer borgerlig än den som alliansregeringen lyckades föra.

Reformprogrammen för ökad integration och bättre skola innehåller många viktiga förslag. Integrationen är i närtid den största utmaning vi har med alla nyanlända som har kommit hit. Exempel på förslag är språkrav för medborgarskap, stopp för nya religiösa friskolor som har ökat segregationen i våra förorter, hårdare kamp mot hedersförtryck, fritt fram för betyg i fyran i skolan, att ta fram underlag för att förstärka skolan och lärarassistenter för att avlasta lärarna.

Herr talman! Vi vet och vi förstår att vinden blåser åt det högnationalistiska hållet i Europa och i Sverige. Jag vet att Liberalerna och jag själv tar risker med dagens ställningstagande. Det hade vi gjort även om vi skulle ha valt den andra vägen. Liberaler, både de som är medlemmar i partiet och de som är väljare, är starkt misstänksamma mot de rödgröna partierna men är samtidigt också starkt emot högerextremismen.

Viktigare än kortsiktiga opinionsvindar är dock att ha blicken fäst längre fram. Det liberala partiet i Sverige skapades för över hundra år sedan. Syftet har alltid varit att stå upp för den liberala samhällsmodellen i med- och motvind. Det är det syftet som vägleder oss än i dag.
(Applåder)

Anf. 6 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! För lite drygt fyra månader sedan röstade svenska folket. Den 9 september hade vi val här i Sverige till bland annat riksdagen, den här församlingen. Då röstade man bort den rödgröna regering som bestod av Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Det var det kanske allra tydligaste utslaget av det valresultat vi fick den 9 september att väljarna inte ville ha den regering man dragits med i fyra år.

Sedan har det följt fyra månader av regeringsbildning. Jag har förvisso inte varit med under alla de år som Sverige har varit en demokrati, men jag har varit med i politiken förhållandevis länge på olika nivåer. Jag måste säga att åtminstone så länge jag har följt politiken har jag inte stött på en mer märklig, mer absurd och mer bisarr regeringsbildning. Hela syftet verkar ha varit att förvirra så mycket som möjligt så att ingen riktigt ska förstå vad det är som faktiskt händer, och sedan sitter vi där med Stefan Löfven, Gustav Fridolin och Isabella Lövin i ytterligare fyra år. Det är en bisarr utveckling som jag inte såg komma.

Själva skälet till att vi nu har hamnat där är inte politiskt i första hand eller ens för att en majoritet av ledamöterna i den här kammaren tycker att Stefan Löfven är den bästa statsministern eller att Socialdemokraterna är det parti som ska leda det här landet. Det är inte alls det som är skälet till

att Stefan Löfven nu får ytterligare fyra år. Skälet är att de vänsterliberala partierna i den här kammaren, som de själva har uttryckt det, vill göra sitt yttersta för att ett par partier inte ska få något inflytande över politiken över huvud taget. Det är Vänsterpartiet och det är mitt parti, Sverigedemokraterna. Det här har varit den bärande delen i hela den process som har tagit lite drygt fyra månader.

Hur slutar då detta, herr talman? Vi hörde Jonas Sjöstedt, företrädaren för ett av dessa partier som absolut inte skulle få något inflytande, här alldeles nyss. Den skrivning i uppgörelsen som man har mellan de vänsterliberala partierna som skulle förhindra inflytande från Vänsterpartiet har Jonas Sjöstedt "pulvriserat". Han har pulvriserat den. Ändå stod Liberalernas partiledare här alldeles nyss och hyllade den här uppgörelsen. Det är en absurd utveckling.

Jag noterar också, herr talman, att den annars nästan alltid grönklädda centerledaren i dag, dagen till ära, är iklädd rött.

Den regering som vi nu sannolikt kommer att rösta fram är en regering som har misslyckats med precis allting som man skulle göra under de fyra år man hade på sig. Man misslyckades med det bärande målet, det som var det främsta vallöftet till väljarna, nämligen att ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020. Nu är vi inte framme vid 2020 än, utan det är ytterligare något knappt år kvar, men utvecklingen har gått i motsatt riktning. Vi har sjunkit i rankingen över arbetslösheten bland EU-länderna. Man har misslyckats kapitalt.

Man har fullständigt misslyckats med skolan, det som Miljöpartiets språkrör skulle fixa på 100 dagar. Man har fördubblat vårdköerna. Man har stärkt integrationsproblemen och utanförskapet, inte bara lite grann utan till katastrofnivåer. Man såg inte integrationsproblemen för vad de var när man tillträdde. Därför fortsatte man att föra en extrem och oerhört ansvarslös migrationspolitik som ytterligare förvärrade integrationsproblemen och utanförskapet, gängkriminaliteten och annat som följer med ansvarslös invandringspolitik.

Jag kan stå här, herr talman, och rada upp hur många misslyckanden som helst från den rödgröna regeringen bestående av Socialdemokraterna och Miljöpartiet, men allt tyder på att jag har fyra år på mig att fortsätta påtala de problemen, och då får jag ta varje chans att göra det.

Jag sa förra gången jag stod här i talarstolen att jag egentligen inte är förvånad över den här utvecklingen. För den här utvecklingen, att de liberala partierna i Sveriges riksdag drar åt vänster och söker sig till socialdemokratin, Miljöpartiet och det före detta kommunistpartiet, är en naturlig utveckling givet de frågor som är aktuella på den politiska agendan i dag 2019 och givet de frågor som är aktuella i vanliga, riktiga människors vardag 2019. Där finns det ingen borgerlig allians, utan i det sammanhanget, i den riktiga verkligheten i dag, finns det två nya blockkonstellationer i svensk politik. Det är det vänsterliberala block som nu kommer att tillträda som ny regering, och det är en högerkonservativ opposition. Jag är medveten om att de övriga två partier som nu ingår i den här oppositionen inte ännu har landat riktigt i verkligheten och inte riktigt har kunnat köpa att den här utvecklingen faktiskt är ett faktum. Men man kommer att tvingas göra det under den här mandatperioden. Det är en helt naturlig utveckling.

När vi nu inte kunde få en konservativ regering på plats är min ambition att vara del av en stark konservativ opposition mot den här vänsterliberala regeringen som kommer att fortsätta att göra samma misstag som man har gjort under de fyra år som har gått och som inte minst kommer att ytterligare öka invandringen till Sverige – den fråga som var den absolut mest omdiskuterade, den allvarligaste och den viktigaste för väljarna under större delen av förra mandatperioden därför att Stefan Löfven och Miljöpartiet och Socialdemokraterna misslyckades och förde en ansvarslös politik som skadade Sverige på riktigt och på djupet.

Nu återgår man till den politiken, som om man inte har förstått någonting. Det är också min gissning, herr talman, att man inte har förstått någonting.

Socialdemokraterna är ett utpräglat maktparti. Det är makten framför allt. Jag minns när jag och Stefan Löfven möttes i en partiledardebatt i tv för något år sedan. Jag påtalade att det bara är en av fem utländska våldtäktsmän som utvisas ur landet. Stefan Löfven bemötte det på två sätt.

Det ena sättet var att förneka det. Stefan Löfven sa att reglerna är sådana att om man döms för våldtäkt och är utländsk medborgare utvisas man minsann. Ja, i ett fall av fem är det på det sättet.

Det andra sättet var att han använde argumentet att det är väldigt viktigt att vi inte får fler undantag från turordningsreglerna. Det skulle nämligen leda till att antalet våldtäkter skulle öka. Vad gör Stefan Löfven nu? Nu går han ju med på ytterligare undantag från turordningsreglerna.

Stefan Löfvens mantra under hela valrörelsen och större delen av förra mandatperioden var att de hemska borgerliga högerkrafterna bara vill förstöra välfärdssamhället och sänka skatterna för de rikaste. Vad gör Stefan Löfven nu när han ska prioritera i skattepolitiken? Värnskaften ska bort. Stefan Löfven sänker skatten för de allra rikaste.

Makten framför allt. Jag är imponerad av hur Stefan Löfven lyckas behålla makten även om han inte för sin egen politik.

Min ambition är att Sverigedemokraterna under de år som den här mandatperioden gäller ska bli en dominerande kraft i ett nytt konservativt block eller en ny konservativ konstellation i svensk politik. Det är det som jag kommer att arbeta för, herr talman. Jag ser mycket fram emot det. Det ska bli kul att i opposition möta den vänsterliberala extrema regeringen, förhoppningsvis tillsammans med de övriga konservativa högerkrafterna i den här kammaren.

Vi kommer att rösta nej i dag – om någon eventuellt trodde något annat. Det blir för tydlighetens skull röd knapp från Sverigedemokraterna. Det blir en stark offensiv oppositionsroll för oss i fyra år eller något färre år.
(Applåder)

Anf. 7 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Denna ansvarstygda dag valde Jimmie Åkesson att kommentera kvinnors klädsel. Låt mig påpeka att min kostym har samma färg som Jimmie Åkessons slips.
(Applåder)

Valet 2018 var ett värderingsval. Centerpartiet gick till val på att försvara medmänsklighet, jämställdhet och tolerans. Vi lovade våra väljare att arbeta mot främlingsfientlighet, misstro och slutenhet. Vi lovade att

driva på för liberal centerpolitik för fler jobb och företag, levande landsbygd, bättre miljö, närmare vård och mer medmänsklighet.

Under fyra månaders tid har jag och Centerpartiet prövat många olika alternativ för att hitta en regeringslösning som bygger på de sex partier som finns mellan Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna och som kunde hålla ihop Alliansen. Jag beklagar att så inte har varit möjligt. Alldeles för många har varit alldeles för fastlåsta i sina positioner.

Det gjorde att vi slutligen stod inför två val. Det ena var en liten M-KD-regering som skulle kräva ett aktivt beroende av Sverigedemokraterna i varje viktig votering. Ett främlingsfientligt populistparti skulle då få historiskt stort inflytande över Sveriges utveckling. Det andra var en S-MP-regering som skulle vara beroende av Centerpartiet och Liberalerna och därför få driva politik baserad på en liberal reformagenda.

Centerpartiet har då valt väg. Vi väljer att tolerera den regering som kan verka utan aktivt stöd av Sverigedemokraterna och där vi får stort genomslag för liberal politik. Den regering som vi i dag röstar om är inte vårt förstahandsalternativ. Men de parlamentariska förutsättningarna finns tyvärr inte för en ny alliansregering.

Efter valet 2014 valde alla fyra allianspartier att trycka gult och släppa fram Stefan Löfven. Ett villkor som då ställdes upp från den samlade Alliansen, med Moderaterna i spetsen, var att Socialdemokraterna och Miljöpartiet skulle regera med stöd av Vänsterpartiet. Detta var ett stort misstag som ledde till en kraftig vänstersväng av politiken.

I dag är de parlamentariska förutsättningarna likartade. Alliansen förlorade valet och är mindre än de rödgröna. Det skulle därför krävas att Alliansen söker stöd från Sverigedemokraterna för att kunna regera. Detta är Centerpartiet inte berett att göra. Vi och Liberalerna väljer därför att släppa fram Socialdemokraterna. Men denna gång väljer vi att själva ta ansvar och påverka politiken. Genom att vi går in och tar ansvar krockas Vänsterpartiet av det tidigare budgetsamarbetet. Sverige får därför en ny regering, baserad på en liberal reformagenda.

Jag vill tacka Liberalerna, Socialdemokraterna och Miljöpartiet för konstruktiva samtal och stark kompromissvilja. Men detta är inte en fribiljett till makten för Socialdemokraterna. Januariavtalet ska hedras och genomföras. Förtroende måste förtjänas, budgetår för budgetår. Centerpartiet kommer att vara en konstruktiv kraft i samarbetet, men vi kommer också att nyttja vår friare roll som ett liberalt oppositionsparti för att få igenom så mycket av vår politik som möjligt.

Vårt ansvarstagande gör att Sverige kan gå från låsningar till lösningar. Vårt land behöver en regering. Väljarna har väntat tillräckligt länge.

Centerpartiet kommer i dagens statsministeromröstning om Stefan Löfven att avstå, det vill säga trycka gult. Vi är ett liberalt oppositionsparti som tar ansvar för Sverige.

(Applåder)

Anf. 8 EBBA BUSCH THOR (KD):

Herr talman! I valrörelsen var Kristdemokraterna en röst för ett nytt välfärdslöfte. Vi var en röst för alla dem som sällan får komma till tals: patienter, äldre, barnfamiljer och brottsoffer utan upprättelse. De fortsätter att stå i centrum för vår politik. Det är vår prioritering, att vara en röst för dem som ingen röst har.

Prot. 2018/19:39
18 januari

-----
*Prövning av förslag
till statsminister*

Vi lovade att en röst på KD var en röst för ett regeringsskifte, just för att vi under Stefan Löfven har fått uppleva ett välfärdssvek. Under den rödgröna regeringen växte vårdköerna. Det byggdes för få äldreboenden, förskolorna fick inte nog med resurser för att minska barngrupperna och man skar i LSS.

Vi menade och menar att det behövs en annan politik och en annan regering, ett nytt ledarskap. Det behövs en regering som vågar prioritera och som kan vända den negativa utvecklingen i välfärden.

I den överenskommelse som Stefan Löfven nu ser ut att ha mäklat fram mellan i praktiken fem partier finns det många punkter. Men ingen kan påstå att den innehåller en vision för en välfärd som man kan lita på.

Vi kommer inte att göra om misstaget att släppa fram Stefan Löfven igen.

Jag är orolig för Sverige. Om en regering ska kunna föra ett land framåt behövs en tydlig idé om och en målbild av vad man vill uppnå så att alla drar åt samma håll. Vi ser nu i stället ut att få en regering som bildas på splittring och missämja.

I onsdags kväll kunde vi i SVT höra Jonas Sjöstedt lugnt meddela att han och Stefan Löfven hade en överenskommelse. Stefan Löfven ska inte bara ha garanterat att Vänsterns politik bevaras i statsbudgeten. Han ska också ha lovat att återinföra den vänsterpolitik som försvann i och med att Kristdemokraternas och Moderaternas budget vann kammarens stöd före jul.

Bara några minuter senare kunde vi se Annie Lööf stå i samma studio och hävda att Vänsterpartiet har krokats av från budgetsamarbetet och att Vänsterpartiet inte ska få något inflytande över den politiska inriktningen de kommande åren.

Båda dessa påståenden kan inte vara sanna samtidigt. Någon är lurad, eller också försöker de lura alla andra.

Det är verkligen ett genuint privilegium att få lov att ställa sig i Sveriges riksdags talarstol. Vi gör det som folkvalda representanter. I dag är jag en representant och en röst för alla dem som i all enkelhet och med rätta undrar: Vad är sant? Det går inte att bilda en regering på en lögn.

Till alla er som misströstar i dag vill jag ändå säga: Gör inte det! Det kommer bättre dagar än denna. Ett styre som står i strid med sig självt kan inte bestå. Fram till den dagen kommer vi att ge en röst åt dem som ingen röst har. Vi kommer att vara en röst för den borgerliga oppositionen.

Herr talman! Jag meddelar härmed att Kristdemokraterna i dag kommer att rösta nej till Stefan Löfven.

(Applåder)

Anf. 9 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Riksdagen ska i dag ta ställning till en statsminister som har sitt regeringsunderlag till vänster i svensk politik. Av de mandat som står bakom Stefan Löfvens nya regering kommer 75 procent från olika vänsterpartier. Sverige får 131 dagar efter valet en ny vänsterregering i en riksdag som först avsatte Stefan Löfvens regering och därefter än en gång bekräftade att den regeringen saknade parlamentariskt stöd. Detta kommer naturligtvis att sätta betydande prägel på regeringens politik. Allt annat vore märkligt. Det är ju därför man vill bilda regering.

Moderaternas riksdagsgrupp kommer att rösta nej till Stefan Löfven som statsminister. Den rödgröna regering som nu fortsätter har under de gångna fyra åren inte klarat av att ta tag i Sveriges allra mest uppenbara samhällsproblem. Sjukvårdsköerna har fördubblats. Gängkriminaliteten med 44 dödsskjutningar förra året har tagit över många städers utanförskapsområden. Polistätheten är nu den lägsta på tio år. Samhällskontraktet ifrågasätts i vårt land. En regering som har misslyckats med Sveriges akuta problem och saknar kraft att ta itu med de långsiktiga utmaningarna tillåts nu fortsätta regera. Det är, herr talman, ett historiskt misstag.

Vi moderater var beredda att med Alliansens politik och på Alliansens villkor ta ansvar för en borgerlig regering med ett, två, tre eller alla fyra allianspartier. Det hade säkert inte varit en enkel resa, men den hade mycket bättre speglat valresultatet och riksdagen. Det hade framför allt varit mycket bättre för Sverige.

Det regeringsunderlag som nu väljer statsminister förenas i grunden av en enda sak: en demokratiskt tvivelaktig vilja att stänga ute andra riksdagspartier från inflytande och att inte låta deras röster räknas. Jag delar inte något av ytterlighetspartiernas värderingar, men tillsammans har Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna 25 procent av väljarna bakom sig.

Det är därför, herr talman, en ödets ironi att regeringen nu kan tillträda först när Vänsterpartiet till slut har övertygats om att få tillräckligt mycket inflytande för att släppa fram denna regering. De båda partier som Centerpartiet och Liberalerna vill ge minimalt inflytande har sedan valdagen definierat hela regeringsbildningen. Det är Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet som har avgjort besluten, från ett nej till alliansregering till ett ja till vänsterregering.

Denna nya regering bildas för att dess stödpartier inte ville ta risken att lägga fram sin egen politik i riksdagen för prövning och få stöd för det. Fel parti skulle då rösta på rätt politik.

Men detta är fel. Det är att abdikera från sitt politiska ansvar mot väljarna. Det är att abdikera från sina egna politiska värderingar och att inte lita ens på sig själv, på sin egen övertygelse och på sin politiska integritet.

Vi moderater gör inte så. Vi går till val på politiska förslag som vi själva tror på, baserade på våra egna, inte andras, politiska värderingar. Därefter gör vi också allt vi kan för att in i kaklet förverkliga våra värderingar. Vi lägger inte till högstbjudande motståndare ut på entreprenad att genomföra politiska reformer som de i årtionden har bekämpat. Vi tror inte på kohandel eller på en regeringskonstellation som gör motståndet mot andra till sitt enda riktigt gemensamma politiska projekt.

Den nya januariöverenskommelsen är slutet i precis samma anda som den gamla decemberöverenskommelsen, med det viktiga tillägget att själva tolkningen av den nu sker i slutna rum och hemliga avtal mellan Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. I överenskommelsen saknas inte alls krav på viktiga reformer. Men alla de ambitioner till liberal politik som finns i S-MP-C-L-överenskommelsen hade bättre och mer övertygande kunnat bli verklighet med en borgerlig regering.

Reformer behöver naturligtvis noggranna förberedelser, utredningar och samarbeten, men framför allt måste reformer ledas av människor som tror på dem och på den politiska färdriktning som reformerna står för. Men inte bara det: Det regeringsalternativ som Alliansens fyra partier gemensamt gick till val på hade i denna kammare med engagemang och kraft,

rent av med entusiasm, förverkligat den politiska agenda som botten i gemensamma idéer och värderingar. Både politiken och själva regeringen hade i förväg, före valet, varit ärligt redovisad för väljarna.

Sverige hade då fått en regering som stått upp för arbetslinjen och som prioriterat vår tids riktigt stora politiska uppgifter, såsom integrationsproblemen, gängbrottsligheten och försvaret av Sverige i en orolig tid. Det är inte Socialdemokraternas familjeveckor eller Miljöpartiets friår som kommer att lösa Sveriges mest akuta problem. Borgerlig politik trivs och drivs helt enkelt bäst i en borgerlig regering.

Centern och Liberalerna har nu i ett formellt avtal tvingat vänsterregeringen att acceptera reformer som dessa partier aldrig har velat genomföra. Att tillsätta en vänsterregering för att genomföra liberala reformer som det ändå fanns stöd för i denna kammare är dock en besynnerlig omväg. Samtidigt avhänder man sig den exekutiva makten över försvars-, utrikes- och säkerhetspolitiken, kriminalpolitiken och hela regeringens utnämningssmakt.

Det här blir resultatet av en ogenomtänkt politisk förhandling. Bara tiden kan utvisa vilken långsiktig kurs som den här regeringen kommer att slå in på och hur ofta baksättesförarna kommer att nå fram till själva ratten.

Herr talman! Stora politiska reformer måste alltid utredas. Men att utreda sådant man verkligen vill göra och att utreda sådant man motvilligt tvingas göra är två helt olika saker. Vi som har jobbat med politiska reformer i praktiken förr vet att de alltid är svåra att genomföra, även om man tror på dem. Om man inte tror på dem är de närmast omöjliga att genomföra. Den regering som nu tillåts fortsätta har dessutom en vana vid att förhålla vad riksdagen redan har beslutat. Exempelvis är fortfarande delar av migrationsuppbyggnaden från 2015 inte genomförda. Jag antar att de fortfarande utreds.

Herr talman! Sverige har aldrig tidigare fått en regering som den här, en regering som inte förenas i ett gemensamt politiskt projekt eller en gemensam bild av Sveriges problem, än mindre i en gemensam uppfattning om vart Sverige borde vara på väg. Det här blir de ovilligas koalition, ett resonemangssäktenskap mellan parter som aldrig har älskat varandra och som för fyra månader sedan gjorde allt de kunde för att övertyga svenska folket om precis den saken: att de har olika värderingar och olika åsikter och just därför vill ha olika regeringar.

Jag är för ett mått av pragmatism i politiken. Jag är för att skilja på sak och person och inte utmåla motståndaren som djävulen själv. Jag är för att respektera den som tycker annorlunda och inte avsiktligt misstolka andras politiska motiv. Jag är för att söka prestigelösa kompromisser där man faktiskt tycker nästan lika.

Det här är någonting helt annat. Det är hållningslöst och principlöst. Det tog inte mer än tre dagar innan Stefan Löfven hade börjat förhandla med Vänsterpartiet om tolkningen av sin överenskommelse. Riksdagen vet inte vilken makt Vänsterpartiet ska få över den nya regeringen. Det verkar inte heller den tillträdande regeringens stödpartier ha en aning om.

I SVT:s *Aktuellt* fick vi häromkvällen höra att Vänsterpartiet lovar att fälla regeringen om den genomför sina avtalade reformer och att Centern och Liberalerna fäller regeringen om den inte genomför sina avtalade reformer. I båda fallen förutsätter hoten att de som hotar också får stöd från Sverigedemokraterna. Den moraliska halten i en sådan politisk logik känns

inte helt övertygande. Det här är ren politisk dubbelmoral. Och de som nu röstar för denna regering i hopp om att få stabilitet – eller mer exakt: att till varje pris undvika ett extraval – kan komma att bli överraskade.

Herr talman! Sverige får nu en fortsatt vänsterregering. Den borgerliga idégemenskap med liberala, konservativa och kristdemokratiska idéer som egentligen fortfarande finns i den här riksdagen borde naturligtvis ha givit oss en borgerlig regering. Nu blir det inte så den här gången. Men jag är övertygad om att januariöverenskommelsen blir en parentes i svensk politisk historia. En dag blir den lika obegriplig som decemberöverenskommelsen för fyra år sedan. Vi får en långsam anpassning till demokratins realiteter. Men jag förstår att det här kan ta tid.

I dag spräcker Centern och Liberalerna Alliansen på nationell nivå. Det får naturligtvis stora konsekvenser. Men en dag kommer människor med gemensamma värderingar att samlas politiskt igen, samarbeta igen och söka makten tillsammans igen, som vänner som vill få någonting gjort brukar göra. Nu är inte den tiden. Men jag vet att den tiden kommer.

Moderaterna går nu i opposition. Det blir vår roll att vara den samlande kraften för borgerligt sinnade människor i Sverige som också vill ha en borgerlig regering som tar tag i Sveriges stora problem och tar fasta på Sveriges många möjligheter. Det är en uppgift, herr talman, som vi kommer att ta oss an med samma värderingar och samma engagemang som vi skulle ha regerat Sverige med och som med dagens beslut blir viktigare än på decennier. De väljare som röstade på en annan regering ska veta att Moderaterna är ett borgerligt parti som man kan lita på. Vi har stått emot förr, när andra hellre har bekräftat den urgamla socialdemokratiska självbilden att det egentligen bara är Socialdemokraterna som kan regera Sverige, och vi kommer att göra det igen. Den moderata riksdagsgruppen, herr talman, röstar alltså nej till att Stefan Löfven väljs till Sveriges statsminister.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Talmannen erinrade om att förslaget till statsminister skulle prövas genom omröstning.

Följande voteringsproposition lästes upp och godkändes:

Rösta ja om du vill godkänna förslaget att utse Stefan Löfven till statsminister.

Rösta nej om du vill förkasta förslaget.

Om minst 175 av riksdagens ledamöter röstar nej har riksdagen förkastat förslaget. I annat fall har det godkänts.

Votering:

115 för godkännande

153 för avslag

77 avstod

4 frånvarande

Mindre än hälften av riksdagens ledamöter hade röstat mot förslaget. Riksdagen hade alltså utsett Stefan Löfven till statsminister.

Prot. 2018/19:39
18 januari

Partvis fördelning av rösterna:
För godkännande: 99 S, 16 MP
För avslag: 69 M, 61 SD, 1 C, 22 KD
Avstod: 30 C, 27 V, 20 L
Frånvarande: 1 S, 1 M, 1 SD, 1 V
Ulrika Jörgensen (M) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats som frånvarande.

Anf. 10 TALMANNEN:

Får jag be tillträdande statsminister Stefan Löfven att komma fram till talmanspodiet och hämta förordnandet.

(Applåder)

§ 2 Anmälan om granskningsrapport

Talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till miljö- och jordbruksutskottet: RiR 2019:1 Klimatklivet – stöd till lokala klimatinvesteringar

§ 3 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

EU-dokument

COM(2018) 772 till näringsutskottet

§ 4 Kammaren åtskildes kl. 9.58.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

INGVAR MATTSON

/Olof Pilo

§ 1 Prövning av förslag till statsminister	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
Anf. 2 ANDERS YGEMAN (S).....	1
Anf. 3 JONAS SJÖSTEDT (V).....	2
Anf. 4 MARIA FERM (MP)	3
Anf. 5 JAN BJÖRKLUND (L).....	4
Anf. 6 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	6
Anf. 7 ANNIE LÖÖF (C).....	8
Anf. 8 EBBA BUSCH THOR (KD).....	9
Anf. 9 ULF KRISTERSSON (M)	10
Anf. 10 TALMANNEN.....	14
§ 2 Anmälan om granskningsrapport	14
§ 3 Ärende för hänvisning till utskott	14
§ 4 Kammaren åtskildes kl. 9.58.....	14